

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Organisatiemodellen onder de Wet collectieve warmte

Femke Heine
senior beleidsadviseur Ministerie van EZK

26 februari 2024

Kernpunten uit de Wcw voor organisatiemodellen

1. Integraal verantwoordelijk warmtebedrijf

Het aangewezen warmtebedrijf is verantwoordelijk voor het transport en de levering van warmte en de productie of inkoop van warmte ten behoeve daarvan (geen gesplitst model) en beschikt over de eigendom van de warmte infrastructuur.

2. Publiek meerderheidsbelang of warmtegemeenschap

Voor een nieuw warmtekavel kunnen alleen warmtebedrijven worden aangewezen met een publiek meerderheidsbelang of warmtegemeenschappen.

Tijdens de ingroeiperiode (de eerste 7 jaar na inwerkingtreding Wcw): ook andere warmtebedrijven kunnen aangewezen worden als een warmtebedrijf met een publiek meerderheidsbelang of een warmtegemeenschap niet beschikbaar is.

Doel is te waarborgen dat een publieke partij doorslaggevende zeggenschap in een aangewezen warmtebedrijf heeft: deze bepaalt het beleid van het warmtebedrijf en gaat over de infrastructuur. Door het publiek meerderheidsbelang wordt de publieke regie op de warmtetransitie versterkt en de publieke belangen beter geborgd.

Warmtebedrijf met publiek meerderheidsbelang

1. Warmtebedrijf met meer dan 50% van de aandelen van het warmtebedrijf die direct of indirect berusten bij:

- Gemeente
- Provincie
- Staat
- Ander openbaar lichaam

Indirect berusten bij = aandelen van een warmtebedrijf zijn in handen van een rechtspersoon waarvan alle aandelen worden gehouden door de staat, gemeente, provincie of ander openbaar lichaam

2. Warmtebedrijf dat een warmte JV (BV of personenvennootschap) is van: :

- een warmtenetbedrijf (meer dan 50% van de aandelen in publieke handen)
- en een warmteleveringsbedrijf (publiek of privaat)

Warmtenetbedrijf heeft meer dan 50% van de aandelen of doorslaggevende zeggenschap in de Warmte JV:
op deze manier heeft een publieke partij doorslaggevende zeggenschap in het aangewezen warmtebedrijf

Aanvullende regels en bescherming minderheidsaandeelhouder

1. Aangewezen warmtebedrijf/aandeelhouders mogen geen statutaire of contractuele afspraken maken waardoor publieke aandeelhouders feitelijk geen doorslaggevende zeggenschap meer hebben in het warmtebedrijf

2. Wel mogelijk om binnen het aangewezen warmtebedrijf afspraken te maken om minderheidsaandeelhouder te beschermen.

Doel is om te voorkomen dat investeringen van de minderheidsaandeelhouder is gevaar komen door onvoldoende zeggenschap over grote investeringen en bepaalde essentiële beslissingen ten aanzien van het warmtebedrijf:

Bijvoorbeeld: uitgifte aandelen, aangaan/verbreken duurzame samenwerking van het aangewezen warmtebedrijf met ingrijpende betekenis, splitsing/omzetting/fusering/ontbinding aangewezen warmtebedrijf, wijziging statuten

Warmtegemeenschap

Rechtspersoon of personenvennootschap die:

- ten behoeve van haar leden, vennoten of aandeelhouders actief is als warmtebedrijf;
- als hoofddoel heeft het bieden van milieuvoordelen of economische of sociale voordelen aan haar leden, vennoten of aandeelhouders of aan de plaatselijke gebieden waar ze werkzaam is;
- niet is gericht op het maken van winst, en
- gebruik maakt van duurzame warmtebronnen als belangrijkste warmtebron

Feitelijke zeggenschap ligt bij leden/vennoten/aandeelhouders die gevestigd zijn in de nabije omgeving van de collectieve warmtevoorziening.

Uitbreiding rol infrastructuurbedrijven (netwerkbedrijven)

- Netwerkbedrijf gas en elektriciteit: mogelijke publieke partij die kan worden aangewezen als warmtebedrijf. Netwerkbedrijven zitten samen met de netbeheerders E&G in een groep.
- Wordt belemmerd door groepsverbod en lijst nevenactiviteiten in de Elektriciteitswet 1998 en Gaswet (wordt vervangen door Energiewet)

Daarom:

- Lijst nevenactiviteiten aangepast: ook activiteiten van aangewezen warmtebedrijf zijn toegestaan
- Groepsverbod aangepast (specifiek voor warmte) zodat samenwerking met private warmtebedrijven mogelijk is, die ook actief zijn op de gas- en elektriciteitsmarkt.

Voorwaarden voor deelneming netwerkbedrijf in aangewezen warmtebedrijf

Doelen

- A. Voorkomen dat de netbeheerder(s) binnen het netwerkbedrijf direct worden blootgesteld aan de financiële risico's die het netwerkbedrijf door de deelneming in een warmtebedrijf zou lopen.
- B. Voorkomen van belangenverstrengeling en bevoordeling van het aangewezen warmtebedrijf door een netbeheerder

Voorwaarden

1. Productie van elektriciteit/gas/ waterstof door aangewezen warmtebedrijf is niet toegestaan behalve voor zelfgebruik of het veilig stellen van de leveringszekerheid
2. Bestuurder/meerderheid Raad van Commissarissen aangewezen warmtebedrijf mag geen statutaire bestuurder zijn van de netbeheerder
3. Het netwerkbedrijf als aandeelhouder of deelnemer moet een evenwichtige afweging maken tussen de belangen van het aangewezen warmtebedrijf en de groep waartoe het netwerkbedrijf behoort
4. Verbod op bevoordeling door een netbeheerder van een aangewezen warmtebedrijf binnen en buiten de groep (geldt ook als het netwerkbedrijf een minderheidsbelang heeft)
5. Verbod voor een netbeheerder om een aangewezen warmtebedrijf binnen de groep indirect of direct financieel te ondersteunen.

Welke rol kunnen private bedrijven vervullen onder de Wcw?

- Minderheidsaandeelhouder in een warmtebedrijf met een publiek meerderheidsbelang
- In een warmte JV: warmteleveringsbedrijf of minderheidsaandeelhouder in een warmtenetbedrijf
- Aangewezen warmtebedrijf gedurende de ingroeiperiode (in het geval geen publieke partij beschikbaar is).
- Uitbreidingen binnen een warmtekavel en buiten het warmtekavel (door vergroting van het warmtekavel) is mogelijk
- Productie van warmte
- Warmtebedrijf met ontheffing voor een klein collectief warmtesysteem (tot 1500 aansluitingen)
- Faciliterende rol voor aangewezen warmtebedrijf: uitvoeren werkzaamheden voor een aangewezen warmtebedrijf (bijvoorbeeld facturering of onderhoud van het warmtesysteem)